

Böbrek Yetmezliği
Tedavi Seçenekleri

Baxter

Sağlığında Neler Değişiyor? 4

Böbrekler Nasıl Çalışır? 6

Kronik Böbrek Hastası Olduğunuzda Neler Olur? 8

- Kronik Böbrek Hastalığı'nın En Yaygın Nedenleri
- Karşılaşılan Belirtiler Nelerdir?

Kronik Böbrek Hastalarının Tedavi Seçenekleri Nelerdir? 10

- Diyaliz
- Böbrek Nakli

Diyalizde Karar Aşamasına Geldiğinizde Seçenekleriniz Nelerdir? 12

- Hastanede veya Merkezde Diyaliz
- Evde Diyaliz

Hastanede veya Merkezde Hemodiyaliz (HD) 14

Periton Diyalizi (PD) 16

Ev Hemodiyalizi (EHD) 18

Diyaliz Seçeneklerinin Özeti 20

Böbrek Nakli 26

- Böbrek Nakli Nedir?
- Kimler Böbrek Vericisi Olabilir?
- Süreç Nasıl İşler?

Sıkça Sorulan Sorular 28

Karar Verirken Düşünülmesi Gerekenler 32

Sağlığında neler değişiyor?

Kronik böbrek hastası olduğunuzu öğrenmeniz ve sonrasında başlayacak olan tedavi süreci (diyaliz veya böbrek nakli) hayatınızı birçok açıdan değiştirebilir ve yaşam şeklinizi etkileyebilir.

Hastalığınızı anlamanız, sizin ve ailenizin geleceğini mümkün olan en iyi şekilde planlamanıza ve yeni duruma ayak uydurmanıza yardımcı olabilir.

Size hastalığınız ve tedavisi konusunda bilgi vererek doğru kararı almanızda yardımcı olmak için tasarlanmış bu kitapçık, kronik böbrek hastalığı olan hastaların sıklıkla sordukları soruları cevaplandırmayı amaçlar.

Bu kitapçığın uzman doktorlar ve hemşireler ile yapacağınız konuşmaların yerine geçemeyeceği unutulmamalıdır.

Yalnız olmadığınızı daima hatırlayın: Nefroloji kliniklerindeki; konusunda uzman doktorlar ve hemşireler size yardımcı olmak için bilgi ve deneyimlerini paylaşmaya hazırdırlar.

İletişimde olduğum Nefroloji Kliniği Doktorları ve Hemşireleri:

Böbrekler nasıl çalışır?

Böbreklerin sağlığınızda çok önemli rolleri vardır. Böbrekler genellikle göğüs kafesinin hemen alt, arka tarafında, omurganın sağında ve solunda olmak üzere 2 tanedir. Fasulye şeklinde olan böbreklerin her biri yaklaşık 12 cm boyutunda ve 150 gram ağırlığındadır.¹

Normal sağlıklı böbrekler...

- Kanınızdaki atık ürünleri temizler.
- Fazla sıvıyı atar.
- Tansiyon kontrolüne yardımcı olur.
- Kandaki alyuvarların üretimine yardımcı olur.
- D vitamininin aktif formunu oluşturarak, kemik ve kasların yapısında önemli rol oynar.^{1,2}

Kronik böbrek hastası olduğunuzda neler olur?

Böbrekleriniz yavaşça işlevlerini kaybederler. Bunun sonucu olarak;

- Kanınız iyi temizlenemez.
- Vücuttaki fazla sıvı atılamaz.
- Tansiyonunuz etkilenebilir.
- Kansızlık, kabızlık veya kemik hastalığı gelişebilir.³

Kronik Böbrek Hastalığı'nın En Yaygın Nedenleri:^{2,4}

- **Diyabet:** İnsülin, karbonhidrat, yağ ve protein metabolizması bozuklukları ile kendini gösteren kronik bir hastalıktır.
- **Yüksek tansiyon:** Böbrek içindeki küçük kılcal damarlara hasar verir.
- **Böbreklerde kronik inflamasyon**
- **Polikistik böbrekler:** Böbrekte kist varlığı.
- **Böbreklerde kronik enfeksiyon**

Kronik böbrek hastalığının sebebi bazı vakalarda belli değildir.

Karşılaşılan Belirtiler Nelerdir?

Kronik böbrek hastalığı belirtileri herkeste farklıdır. Hastalığın ilk aşamalarında herhangi bir belirti görülmeyebilir ve böbrekler geri döndürülemez şekilde hasar görene kadar ortaya çıkmayabilir. Bu yüzden böbrek hastalığı bazen “sessiz” hastalık olarak da adlandırılır.⁵

Belirtiler:⁶

- Yorgun ve/veya halsiz hissetmek.
- Ellerde ve bacaklarda şişlik.
- Nefes darlığı.
- İştah kaybı, ağızda kötü bir tat hissi, kusma, mide bulantısı, kilo kaybı.
- Uyumada zorlanma, kaşıntı, kramp.

Kronik Böbrek Hastalarının Tedavi Seçenekleri Nelerdir?

1 *Diyaliz⁶*

Böbreklerin bazı işlevleri yapay yöntemler ile gerçekleştirilir.

Diyaliz tedavisi; evde **Periton Diyalizi** veya bir hastane veya merkezde **Hemodiyaliz** olarak gerçekleştirilebilir.

Evde diyaliz tedavisini tercih ettiğinizde, uzman ekip tedavinizi evde güvenli bir şekilde devam ettirmeniz için size destek olacaktır.

2 *Böbrek nakli⁶*

Bu tedavi, bir kişinin (verici) sağlıklı bir böbreğinin alınması ve böbrek yetmezliği hastasına (alıcı) nakledilmesidir.

Bu işlem, nakil cerrahları tarafından gerçekleştirilir.

Diyalizde Karar Aşamasına Geldiğinizde Seçenekleriniz Nelerdir?

H

Hastanede veya Merkezde Hemodiyaliz (HD)⁶

Genelde haftada 3 gün, hemşirelerin yardımı ile gerçekleştirilen bir tedavi şeklidir.

- Düzenli bir plan dahilinde diyalize girilir.
- Diğer hastalar ile tanışabilirsiniz.
- Her bir diyaliz seansı için hastaneye veya bir merkeze gitmeniz gereklidir.

H

Evde Ev Hemodiyalizi (EHD) Periton Diyalizi (PD)⁶

Doktorlar ve hemşirelerden oluşan bir ekip size yardımcı olacak, tedavinizi evde güvenli şekilde yürütmeniz için size eğitim ve destek sağlayacaktır.

- Tedavi planınızı, yaşam stiliniz ve faaliyetlerinize göre uyarlayabilirsiniz.
- Nefroloğunuz veya hemşireniz tedavinizi takip edecektir. Bu amaçla ayda bir veya 2 ayda bir hastaneyi ziyaret edeceksiniz.
- Tedavinizi evinizin konforunda yapma imkanı bulacaksınız.

Hastanede veya Merkezde Hemodiyaliz (HD)⁶

Süreç nasıl işler?

Tedaviniz; bir hemşire ekibi tarafından, diğer hemodiyaliz hastaları ile birlikte bir diyaliz merkezinde gerçekleştirilecektir.⁶

- Hemodiyaliz işleminde diyalizi gerçekleştirmek için kan dolaşımınıza erişim gereklidir.
- Tedavi esnasında vücudunuzdaki kan; diyalizör adı verilen bir filtreden geçerek temizlenir.
- Temizlenen kan vücudunuza geri verilir.
- Bu tedavi aralıklıdır: Diyalize farklı günlerde (genelde haftada 3 kere) girmek gerekir ve her bir seans yaklaşık 4 saat sürer.⁶

Hemodiyaliz için kan dolaşımına erişim gereklidir⁶

- Hemodiyaliz kateteri, genelde boyun ve kasık bölgelerindeki büyük damarlara takılır. Bu işlem, genelde lokal anestezi altında kısa bir ameliyat ile gerçekleştirilir. Bu geçici bir uygulamadır ve bir fistül oluşana kadar kullanılır.⁶
- Fistül, bir atardamarın bir toplardamar ile birleşmesi ile oluşur. Fistüller, deri altında, genelde el bileği veya dirsekte oluşturulur. Fistül ameliyatı, genel veya lokal anestezi ile gerçekleştirilir.⁶

Periton Diyalizi (PD)⁶

Süreç nasıl işler?

Periton diyalizi iki şekilde yapılabilir. Periton diyalizinde, karın içindeki bütün organları saran periton zarı kullanılır. Diyalizi gerçekleştirmek için diyaliz solüsyonu karın içine verilir. Belirli bir bekleme süresinin sonunda diyaliz işlemi tamamlayan sıvı vücut dışına alınır.⁶

Sürekli Ayaktan Periton Diyalizi (SAPD)⁶

- Manuel olarak, genelde günde 4 kere gerçekleştirilir.
- Her bir değişim yaklaşık 30 dakika sürer.

Aletli Periton Diyalizi (APD)⁶

- Bu işlem, siz uyurken bir makine tarafından gerçekleştirilir. Öncesinde sadece 15 dakikalık hazırlık işlemi vardır.

Tedavi nasıl gerçekleştirilir?

Doktor, lokal veya genel anestezi altında gerçekleştirilen küçük bir ameliyat ile yumuşak, biyouyumlu kateteri karın boşluğunuza yerleştirir.⁶

Periton Diyalizi birçok insan için kolaydır ve kısa sürede öğrenilir. Tedavinizi yaparken herhangi bir sorunuz varsa, doktorunuz veya hemşirenize danışabilirsiniz.⁶

- PD devamlı bir tedavidir, fazla sıvılar ve toksinler devamlı olarak vücuttan uzaklaştırılır.⁶
- Hemşireler, evde tedaviyi güvenli bir şekilde yürütmeniz için size eğitim verecektir. Eğitimin süresi değişebilir, ortalama üç hafta sürer fakat sizin ihtiyaçlarınız doğrultusunda düzenlenebilir.⁶
- Eğitim tamamlandıktan sonra tedavinizi gerçekleştireceğiniz solüsyonlar ve solüsyonların ek malzemeleri evinize teslim edilir.⁶
- Eviniz içinde Periton Diyalizini gerçekleştirmek ve tedavi malzemelerinizi saklamak için bir alan ayırmanız gerekecektir.⁶
- Nefroloğunuzun önerisine göre; genel kontrolleriniz için ayda bir veya 2 ayda bir hastaneyi ziyaret etmeniz yeterli olacaktır.⁶

Ev Hemodiyalizi (EHD)⁶

Süreç Nasıl İşler?

Ev hemodiyalizi eğitimi için uygun olan nefroloji klinikleri, bu işlemi evinizde gerçekleştirmeniz için gereken eğitimi aldığınızdan emin olacaktır ve gereken her şey evinizde kurulacaktır.⁶

- Tedaviyi gerçekleştirmek için gereken alan, elektrik ve suyu temin etmelisiniz. EHD ekibi, işlemin gerçekleştirilmesi için nelerin gerektiğini değerlendirme konusunda size yardımcı olacaktır.⁶
- Malzemeler evinize teslim edilecektir.⁶
- Size yardım edebilecek eğitilmiş bir kimseden destek almanız gerekebilir.⁶
- Genel kontrol ve nefroloğa görünmek için 1-2 ayda bir hastaneyi ziyaret etmeniz gerekecektir.⁶
- Hemodiyaliz seanslarınızın ne sıklıkta ve hangi uzunlukta gerçekleştirileceğine dair farklı seçenekleriniz mevcuttur; nefroloğunuz bu seçenekleri sizinle ele alacaktır. Birçok hasta hemodiyalizi genelde kısa oturumlar halinde veya geceleri uyku esnasında gerçekleştirir.⁶
- Diyaliz seanslarının gününü ve saatini yaşam stiliniz ve faaliyetlerinize göre belli sınırlar dahilinde düzenleyebilirsiniz.⁶
- Kurulum, bağlantı, takip, bağlantıyı kesme ve sorun giderme konularında eğitim alacaksınız.⁶
- Nefroloji kliniği, siz hazır olana kadar eve gitmenizi engelleyecektir. Eğitim genelde 6 ila 12 hafta sürer ve hastaya özgü gereklilikler üzerine odaklanır.⁶
- Diyaliz seansları esnasında TV seyredebilir, bilgisayar ile meşgul olabilir, kitap okuyabilir, uyuyabilir, yemek yiyebilir veya aileniz ile vakit geçirebilirsiniz.⁶
- Telefonla 24 saat destek alabilirsiniz.⁶

Hemodiyaliz’de olduğu gibi, Ev Hemodiyalizi için de kan dolaşımınıza erişim gereklidir.⁶

Diyaliz seçeneklerinin özeti

H

Hastanede veya Merkezde Diyaliz

Hastanede Hemodiyaliz

Faydaları

- Hastanede ve diyaliz merkezinde, tedaviyi sizin yerinize hemşireler gerçekleştirir.⁶
- Evde herhangi bir ekipman veya malzeme bulundurmanız gerekmez.⁶
- Diyaliz genellikle haftada 3 kez 4'er saatlik seanslarla gerçekleştirilir.⁶
- Hem diyaliz merkezi çalışanları hem de diğer hastalar ile tanışma imkanı sağlar.⁶

Önemli Konular

- Düzenli olarak ortalama haftada üç kere kliniğe gitme zorunluluğu.⁶
- Diyaliz tedavisi planı nedeniyle çalışmaya devam edemeyebilirsiniz.⁶
- Seyahat imkânlarınız sınırlı olacaktır, bu nedenle tatile çıkmanız zorlaşabilir.⁶
- Bir ameliyat ile kalıcı bir damara erişim sağlanır ve her bir seansta 2 iğne takılır.⁶
- Bazı durumlarda geçici kateter takılması gerekebilir.⁶
- Sıvı ve diyet kısıtlamaları gerekli olabilir.⁶

Evde Diyaliz

Periton Diyalizi (PD)

Faydaları

- Evinizde mahremiyet, esneklik ve konfor sağlar.
- Tedavi, sizin için uygun zamanlarda gerçekleştirilebilir.
- Diyaliz malzemeleri taşınabilir ve diyaliz neredeyse her yerde gerçekleştirilebilir.
- İğne girişi gerektiren bir tedavi değildir.
- Tedavi için diyaliz merkezine gitmeniz gerekmez.
- Hemodiyalize göre daha az diyet ve sıvı kısıtlaması vardır.
- Tam gün çalışma hayatınıza devam edebilirsiniz.
- Öğrenilmesi kolaydır.
- İdrar daha uzun süre korunur.

Önemli konular

- SAPD'de değişim günde 4-5 kere gerçekleştirilir.
- APD'de diyaliz işlemi cihaz yardımı ile gerçekleştirilir.
- Karnınıza yumuşak, biyouyumlu bir kateter takılır.
- Evinizde malzemeler için depolama alanı ayırmalısınız.

Ev Hemodiyalizi (EHD)

Faydaları

- Evinizdeki mahremiyet ortamında, esneklik ve konfor içinde tedavinizi yapabilirsiniz.
- Diyaliz tedavisi için diyaliz merkezine gitmeniz gerekmez.
- Tedavi uygun gün veya akşam vakitlerinde, yaşam stiline uygun olarak gerçekleştirilebilir.

Önemli konular

- Siz ve size yardım edebilecek bir kişinin eğitim alması gereklidir.
- Evde tedavi aile yaşamınızı etkileyebilir.
- Makine ve malzemeler için alan ayırmalısınız.
- Ekipman için evinizin su tesisatında ve elektrik devrelerinde küçük tadilatlar gerekebilir.
- Sıvı ve diyet kısıtlamaları gerekli olabilir.

Böbrek nakli öncesi ve sonrası diyaliz

Böbrek nakli öncesi ve sonrası seçilecek diyaliz modeli, hastanın sağlık sonuçları açısından önemlidir.⁷

Periton diyalizinden böbrek nakline geçiş, hemodiyalize kıyasla daha kolay olabilmektedir.⁷

Bu nedenle, 2-3 yıl içinde nakil beklentisi olan hastalar için periton diyaliziyle başlamak önerilmektedir.⁷

Nakil öncesi periton diyalizi uygulanan hastaların nakilde başarıları artar.⁷⁻⁹

Böbrek nakli öncesi periton diyalizi

Gecikmiş greft fonksiyonu, nakil sonrası akut böbrek hasarını gösteren ve nakil sonrası ilk haftada diyaliz gerektiren bir durumdur.^{8,9} Bu durum, nakil sonrasında oluşabilecek komplikasyon riskini artırır.^{8,9}

Nakil sonrası gecikmiş greft fonksiyonu olan hastalarda greft kaybı riski, böbrek fonksiyonu iyi olan hastalara kıyasla %41 daha yüksektir.⁹

Yapılan çalışmalar, böbrek nakli öncesi periton diyalizi uygulanan hastalarda, gecikmiş greft fonksiyonunun daha az olduğunu göstermiştir.¹⁰

Böbrek nakli sonrası periton diyalizi

Böbrek nakli sonrası hastada fonksiyon kaybı olursa, periton diyaliziyle başlamak önemlidir.¹¹ Bu sayede enfeksiyon riskini azaltmak ve sağkalımı artırmak mümkün olabilir.¹¹

Periton diyalizi sonrası naklin tekrarı ve ardından hemodiyaliz uygulaması yapılabilir.¹¹

Böbrek nakli

Böbrek nakli nedir?⁶

Böbrek nakli, canlı bir insandan ya da kadavradan alınan böbreğin, böbrek yetmezliği olan bir hastaya nakledilmesidir.¹²

- Böbrek nakli genellikle oldukça başarılıdır.¹²
- Uygun vericiyi beklerken, büyük ihtimalle bir süre daha diyalize girmeniz gerekecektir.¹²
- Her gün size reçete edilen ilaçları almalısınız.¹²
- Başarılı nakil, hasta sağlığını bakımından en iyi sonuçları verir ve nakil başarılı olduğu sürece diyalize gerek kalmadığı için en iyi yaşam kalitesini sağlar.¹²

Nakledilen böbreklerin iki kaynağı vardır:⁶

- **Sağlıklı bir insandan bağış (Verici)**
En iyi doku eşleşmesi aile üyelerinden elde edilir fakat başka bireyler de (eş ve hısımlar) uygun bağışçılar olabilir.
- **Kadavradan bağış**
Öldükten sonra organlarını bağışlama kararı almış bireylerdir.

Böbrek vericisi ile ilgili konular nelerdir?

- Vericinin herhangi bir sağlık sorunu olmamalıdır.¹²
- Hasta ve vericinin kan grubu aynı olmalıdır.¹²
- Canlı verici 18 yaş ve üzeri olmalıdır.¹²

Süreç nasıl işler?

Nakil, her hasta için uygun değildir.¹²

- Uygun böbreğin bulunma süresi, canlı vericiden alınan böbrek ve kadavradan alınan böbrek için farklıdır.¹²
- Nakil ameliyatı yaklaşık olarak 4 saat sürer ve nakledilen böbreğin genelde hemen çalışmaya başlaması beklenir.¹²
- Fakat bazı durumlarda nakledilen böbrek çalışmaya hemen başlamaz, bu durumda kısa bir süre için diyaliz gerekli olabilir.¹²
- Nakil bekleme listesinde iseniz günde 24 saat ulaşılabilir ve hastaneye hızlıca erişebilir olmalısınız.¹²
- Ameliyattan önce hasta ve böbreğini bağışlamak isteyen bireylerin muayeneden ve bazı testlerden geçmesi gereklidir.¹²
- Kadavradan nakil için bekleme süresi değişkenlik gösterir.¹²
- Naklin ardından, nakledilen böbreğin nasıl çalıştığına muayene edilmesi ve ilaçların düzenlenmesi için kliniğe sık aralıklarla gitmeniz gerekecektir.¹²
- Nakil yapılan böbreğin vücudunuz tarafından reddedilmesini engelleyici ilaçların kullanılması gerekecektir.¹²
- Bu ziyaretlerin sıklığı zaman içinde azalacaktır.¹²

Sıkça sorulan sorular

Diyalize ne zaman başlamalı?

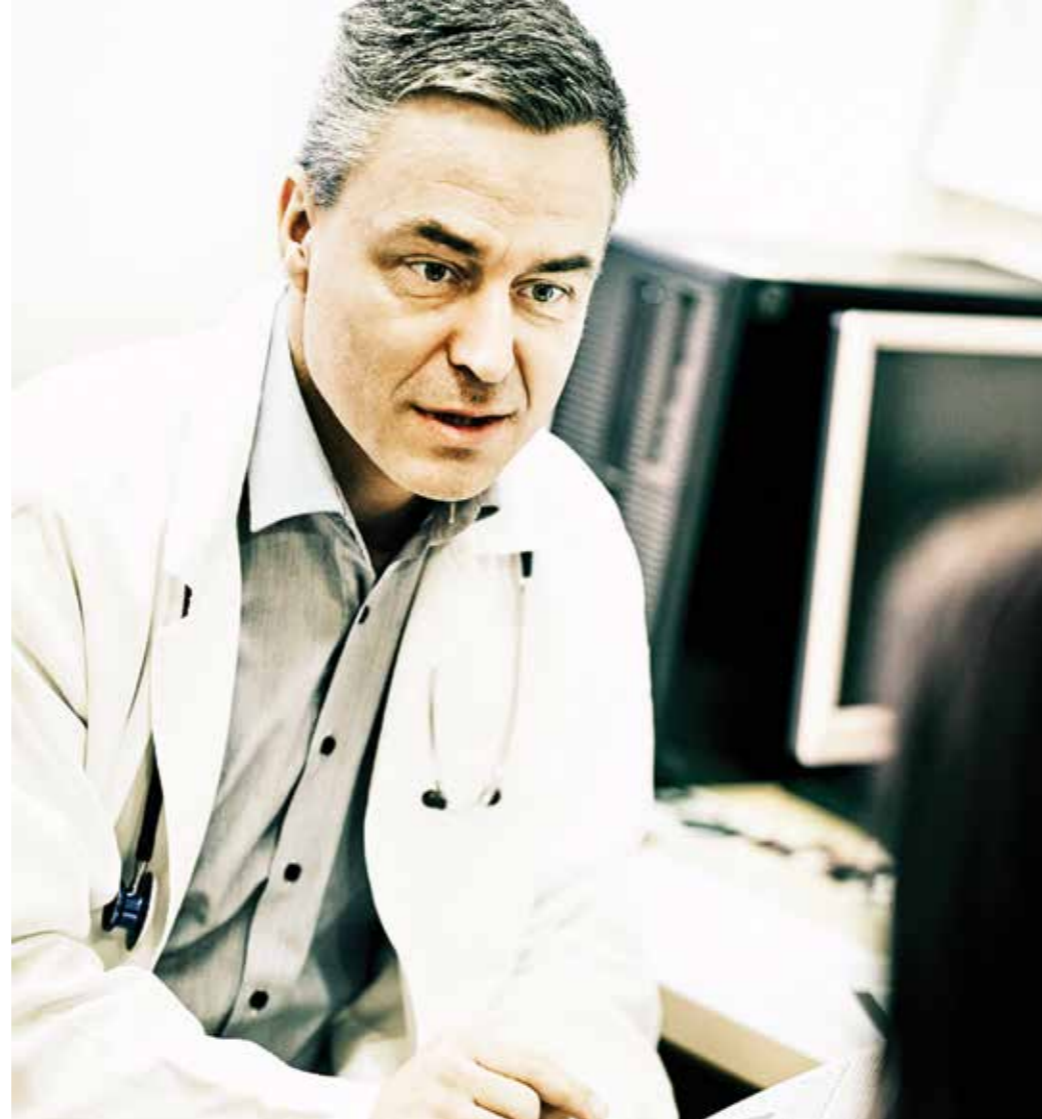
Diyalize başlama kararı, böbrek işlevlerine ilişkin kan testleri ve belirtilere bağlı olarak nefrolog tarafından verilir.

Diyaliz ihtiyacı bekletilebilir mi?

Son dönem böbrek yetmezliği aşamasına gelmeyen kronik böbrek hastaları; tansiyonlarını kontrol ederek, özel bir diyetle uyarak ve doktorun belirttiği ilaçları kullanarak diyalizi düzenli kontrollerle belli bir süre geciktirebilirler.

Diyaliz veya böbrek nakli sorunumu çözer mi?

Ne diyaliz ne de böbrek nakli, kendi böbreklerinizin işlevlerini geri kazanmasına yol açmaz ancak kendinizi daha iyi hissetmenizi ve daha uzun yaşamanızı sağlarlar.

Diyaliz nerede gerçekleştirilir?

Diyaliz, evde, hastanede veya hemodiyaliz merkezinde gerçekleştirilebilir. Evinizde periton diyalizini tercih edebilirsiniz.

Hastanede veya hemodiyaliz merkezinde tedavi genellikle haftada 3 kere hemodiyalizdir.

Hangi tedavi daha iyi, hemodiyaliz mi yoksa periton diyalizi mi?

Her iki yöntem de eşit derecede etkilidir. Diyaliz türüne, size özgü avantaj ve dezavantajlarına bağlı olarak nefrologunuz ve hemşireniz ile birlikte karar vermelisiniz.

Her iki tedavi türü de hastaların birçoğu için uygundur. Birçok hasta, kronik böbrek hastalıkları boyunca birden fazla tedaviyi deneyimleyebilir.

Yaşam kalitemi artırmak için ne yapmalıyım?

Tedaviniz ile ilgili olarak mümkün olduğu kadar fazla bilgi edinin.

Diyet yapmak, ilaç kullanımı ve diyaliz tedavisinin faydalarını öğrendikçe daha kontrollü olacak ve bu yeni yaşam stiline

uyum sağlayacaksınız. Ayrıca, sosyal hayatınıza mümkün olduğu kadar kısa sürede geri dönmeniz önemlidir.

Aktif bir iş hayatım var, periton diyalizi benim için uygun mu?

Periton diyalizi son dönem böbrek yetmezliği tedavisinde uygulanan, hastanın tedaviye aktif katılmasını gerektiren ve iş gücünü önemli ölçüde koruyan bir tedavi seçeneğidir.

Periton diyalizi programına seçilen hastaların önemli bir bölümünde seçim nedeni, daha kaliteli bir yaşam sağlayacağına duyulan inançtır.

Periton diyalizine başladım. Tedavimin başarılı gidip gitmediğini nasıl anlarım?

Periton diyalizi tedavisinin klinik açıdan başarılı olduğunu söyleyebilmek için hekiminiz aşağıdaki kriterleri değerlendirir:

- Kendinizi iyi hissetmeniz ve iyi görünmeniz
- Bulantı, kusma, iştahsızlık gibi üremik semptomlarınızın olmaması
- Kan basıncınızın kontrol altında olması
- Ağırlığınızın kuru ağırlığınız olması (hipovolemi veya hipervolemi bulgularının olmaması)
- Kalp yetmezliğinizin olmaması
- Hastaneye çok sık yatış yapmamanız
- Protein alımınızın yeterli olması
- Aktivitelerinizin yeterli olması

Karar Verirken Düşünülmesi Gerekenler

- Kronik Böbrek Hastalığında sadece yerine koyma tedavileri olan diyaliz ve böbrek nakli uygulanmaktadır.
- Bir kronik böbrek hastası olarak, hayatınız boyunca farklı tedavi seçeneklerine ihtiyaç duyabilirsiniz.
- Tıbbi olarak bir engel olmadığı sürece tedavinizi değiştirebilirsiniz.
- Bazı durumlarda, doktorlar ve hemşireler tıbbi sebeplerden dolayı tedavi değişikliği önerebilirler.
- Genel olarak her iki diyaliz yöntemi (PD ve HD) de eşit derecede etkilidir.
- Başarılı bir böbrek nakli HD veya PD'den daha etkilidir fakat bazı bireyler nakil için uygun olmayabilirler.
- Her tedavi şeklinin bazı riskleri ve faydaları vardır.

Yalnız olmadığınızı daima hatırlayın. Sizinle birlikte yaşam stilinize en uygun kararı almanıza yardımcı olmak üzere, konusunda uzman doktor ve hemşireler bilgi ve deneyimlerini sizinle paylaşacaklar.

Referanslar: 1. http://www.nefroloji.org.tr/pdf/bobrek_sagligimiz.pdf (erişim tarihi 31.08.2018) 2. <https://www.kidney.org/kidneydisease/howkidneyswrk> (Erişim tarihi: 31.08.2018) 3. <https://www.worldkidneyday.org/resource/campaign-infographics-downloads/> (Erişim tarihi: 31.08.2018) 4. http://kidneyfoundation.cachiefly.net/professionals/KDOQI/guidelines_ckd/p4_class_g3.htm (Erişim tarihi: 31.08.2018) 5. Kopyt NP. J Am Osteopath Assoc 2006;106(3):133-136. 6. NKF-KDOQI, Choosing a treatment for kidney failure, 2016 7. Rath T. Current issues and future direction in kidney transplantation 2013. ISBN: 978-953-51-0985-3. 8. Siedlecki A, et al. Am J Transplant 2011;11(11):2279-96. 9. Yarlagadda SG, et al. Nephrol Dial Transplant. 2009;24(3):1039-47. 10. Tang M, et al. Blood Purif 2016;42:170-176. 11. Perl J, et al. Perit Dial Int. 2013;33(6):618-28. 12. <https://transplant.surgery.ucsf.edu/conditions--procedures/kidney-transplant.aspx> (erişim tarihi: 10.09.2018).

Notlar

Sizin Hayatınız, Sizin Kararınız

Bu belge, yayımlanmış bilimsel kanıtlar (2018 itibarıyla) ve meslek kuruluşlarının klinik uygulama kılavuzlarına dayanarak hazırlanmıştır. Bu belge, tıbbi ve klinik kararların yerine geçmez. Ayrıca, yerel nefroloji toplulukları ve diğer birliklerin kılavuzları ve hastaların kendilerine has koşulları da göz önünde bulundurulmalıdır. Sadece bu belgeye bağlı olarak hareket etmeyiniz.

Baxter

BAXTER, bir Baxter International ticari markasıdır.
Hazırlanıldığı tarih 09/18. ©2018

Baxter Turkey Renal Hizmetler A.Ş.
Dereboyu Caddesi Bilim Sokak No.5
Sun Plaza Kat: 24-25
Maslak, İstanbul/Türkiye
T: 0212 365 5300
www.baxter.com.tr
Tüm hakları saklıdır.